

Het Interbellum (1918-1939)

Gebruik bron 7.

- 2p 14 In de Sovjet-Unie hebben beeldhouwers een beeld van Lenin uitgehakt. Ze hebben met opzet rode steen gebruikt.
- Geef eerst een **historische** reden om van Lenin een beeld te maken.
 - Geef daarna een **politieke** reden waarom gekozen is voor rode steen.
- Doe het zo:*
historische reden voor Lenin: ...
politieke reden voor de kleur rood: ...

Gebruik bron 8.

- 2p 15 In de bron zijn de landen die betrokken zijn bij het Dawesplan nog niet ingevuld. Hieronder staan enkele landen:
- 1 Duitsland
 - 2 Frankrijk
 - 3 Nederland
 - 4 Sovjet-Unie
 - 5 Turkije
 - 6 Verenigde Staten
- Welke landen horen in het schema bij de letters a, b en c te staan?
- Doe het zo:*
Bij a hoort ... (vul nummer in).
(enzovoort tot en met c)

- 1p 16 In 1929 ontstond er een economische wereldcrisis. Vooral Duitsland werd zwaar getroffen en miljoenen mensen verloren hun baan. De volgende gebeurtenissen **in de Verenigde Staten** speelden hierbij een rol:
- 1 Banken gingen failliet doordat leningen niet meer terugbetaald konden worden.
 - 2 De aandelenkoersen daalden enorm.
 - 3 Financiële hulp aan Duitsland werd stopgezet.

Wat is de juiste volgorde van deze gebeurtenissen die geleid hebben tot een hoge werkloosheid in Duitsland?

- A 1 → 2 → 3 → hoge werkloosheid in Duitsland
- B 1 → 3 → 2 → hoge werkloosheid in Duitsland
- C 2 → 1 → 3 → hoge werkloosheid in Duitsland
- D 2 → 3 → 1 → hoge werkloosheid in Duitsland

Gebruik bron 9.

- 2p 17 In de poster is een mening te herkennen over het Verdrag van Versailles.
→ Welke mening wordt bedoeld? Verklaar je antwoord met behulp van de bron.

Doe het zo:

De mening is: ...

De mening is te herkennen aan: ...

Gebruik bron 10.

- 2p 18 Met dit bordspel kan de opkomst van de NSDAP worden nagespeeld. Enkele spelregels van het bordspel zijn:
Wie op het vakje van 1923 terechtkomt, moet weer helemaal opnieuw beginnen.
Wie als eerste in 1933 aankomt, heeft gewonnen.
→ Geef eerst een historische reden waarom je helemaal opnieuw moet beginnen als je op 1923 terechtkomt.
→ Geef daarna een historische reden waarom je gewonnen hebt als je in 1933 aankomt.

Doe het zo:

opnieuw beginnen in 1923, omdat ...

gewonnen in 1933, omdat ...

- 1p 19 In 1932 was er in Oekraïne sprake van een ernstige hongersnood. Oekraïne was op dat moment onderdeel van de Sovjet-Unie. De oorzaak van de hongersnood was een misoogst als gevolg van het communistische systeem. Ook waren de boeren verplicht om het weinige graan aan de overheid te leveren. Die verkocht het aan het buitenland. De misoogst heeft te maken met een kenmerk van het communisme. De verkoop van het graan past bij een regeringsvorm.

Welke combinatie van kenmerk en regeringsvorm hoort bij de Sovjet-Unie?

	kenmerk van communisme	regeringsvorm
A	collectivisatie	democratie
B	collectivisatie	dictatuur
C	indoctrinatie	democratie
D	indoctrinatie	dictatuur

Gebruik bron 11.

- 1p 20 In de bron zijn twee kenmerken van nationaal-socialisme te herkennen: **indoctrinatie** en **persoonsverheerlijking**.
→ Kies één kenmerk dat past bij deze bron. Verklaar je antwoord met behulp van de bron.

Doe het zo:

Kenmerk: ... (kies uit: indoctrinatie / persoonsverheerlijking), omdat ... (verklaar je antwoord).

Gebruik bron 12.

- 2p 21 Het nationaal-socialisme in Duitsland en het fascisme in Italië hebben veel overeenkomsten. Maar vóór de Tweede Wereldoorlog is er ook een belangrijk verschil tussen beide politieke stromingen.
- Noem eerst **met behulp van de bron** een overeenkomst tussen beide politieke stromingen.
 - Noem daarna **zonder bron** een kenmerk van het nationaal-socialisme dat het fascisme eerst niet had.

Doe het zo:

overeenkomst tussen beide stromingen: ... (met behulp van de bron)
kenmerk van het nationaal-socialisme: ... (zonder bron)

Gebruik bron 13.

- 1p 22 Naar aanleiding van welke gebeurtenis in Duitsland vond dit gesprek plaats?

Gebruik nogmaals bron 13.

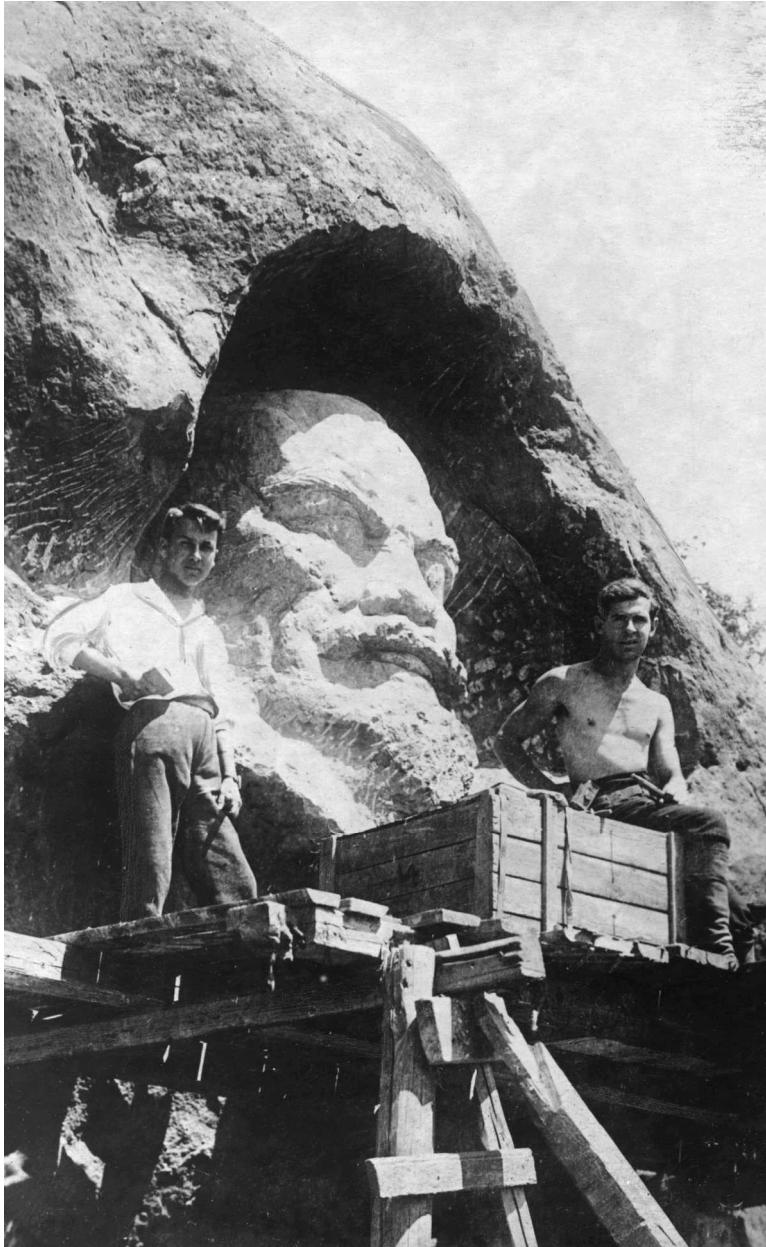
- 2p 23 Joodse slachtoffers moesten de schade zelf betalen. Dat paste bij het doel van wetten die de nazi's enkele jaren daarvoor hadden aangenomen.
- Welke wetten worden bedoeld en wat was het doel van de wetten?

Doe het zo:

naam van de wetten: ...
doel van de wetten: ...

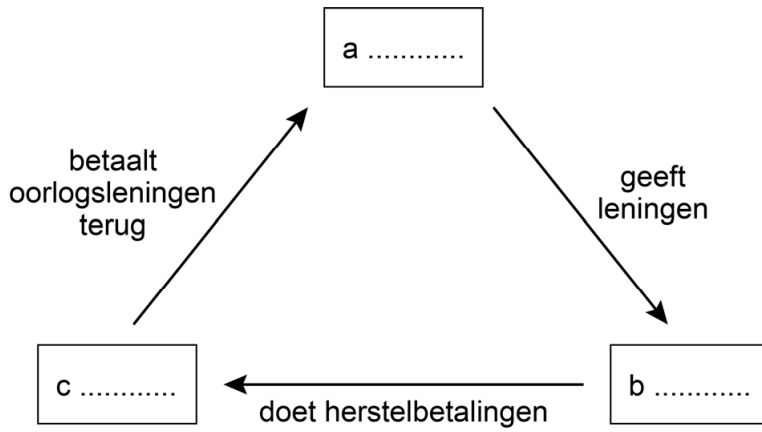
bron 7

Een beeld van Lenin, uitgehakt in rode steen (1924):

bron 8

Een schema van het Dawesplan (1924):

bron 9

Een poster van de NSDAP (1931):

Toelichting

Op de poster staat: Versailles. NSDAP.

bron 10

Een bordspel uit Duitsland (1933):

Toelichting

Op de doos van het bordspel staat: *De overwinningmars van het hakenkruis.*

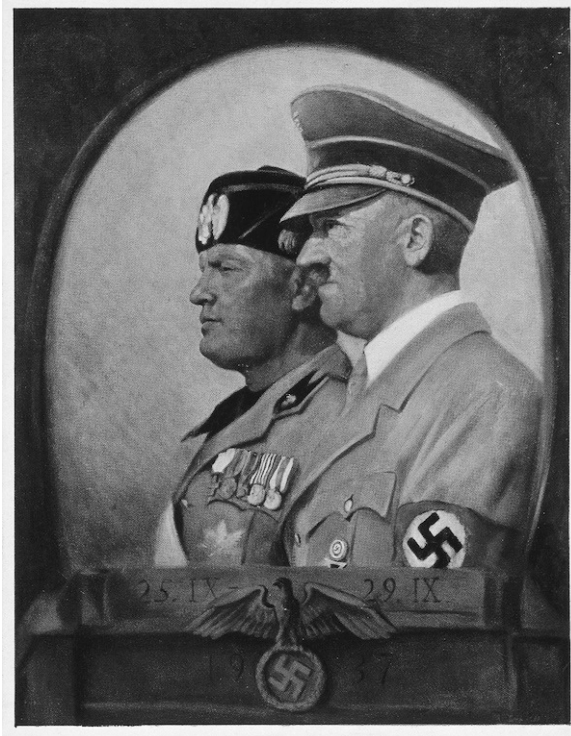
bron 11

Een versje dat dagelijks na het eten op kleuterscholen in nazi-Duitsland werd opgezegd:

Führer, bedankt voor dit eten,
beschermmer van de jeugd,
beschermmer van de ouderen!
U piekert, ik weet het, maar maakt u zich geen zorgen,
ik ben bij u, dag en nacht.
Leg gerust uw hoofd in mijn schoot,
U bent veilig, mijn Führer, omdat u machtig bent.
Heil, mijn Führer!

bron 12

Een briefkaart uit 1937:

Toelichting

Links staat Mussolini, leider van de fascistten in Italië.

Rechts staat Hitler, leider van de nationaal-socialisten in Duitsland.

bron 13

Een gesprek tussen twee belangrijke nazi's naar aanleiding van een gebeurtenis in Duitsland:

Persoon 1: "Door de terechte woede van het Duitse volk tegen de Joden is er in het hele land veel schade aangericht. Ik neem aan dat een deel van de Joden verzekerd is."

Persoon 2: "Bij de glasverzekering is verreweg het grootste deel van degenen die schade geleden hebben Duits, want zij zijn de eigenaren van de winkels. De Joden huren slechts de winkelruimte."

Persoon 1: "Dan moeten de Joden de schade zelf betalen."

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.